

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 3554/03 אורני ואח' נ' גרוס ואח'

ת"א 7187/07 צח ואח' נ' גרוס ואח'

בפני כב' השופטת גלית ציגלר

נתבעים	1. אורני צח
	2. בע"מ צח אורני-שרות מכירה וייצור מאזניים
	ע"י ב"כ עו"ד אברהם לוי

נגד

נתבעים	1. מיכאל גרוס
	2. יוסף קצב
	3. גבריאל גרוס
	4. דן גרוס
	5. אורן אמסלם
	6. אילת רון גוזגל
	7. החברה המרכזית לשקילה בע"מ
	8. החברה המרכזית בע"מ
	ע"י ב"כ עו"ד מיכאל

התביעות והצדדים להן

1. בפני שתי תביעות מאוחדות המתארות עשרות אירועים אשר לטענת התובעים בוצעו בהם עוולות שונות כלפיהם, ובעיקר הפצת לשון הרע במטרה לפגוע בעסקיהם של התובעים.

התובעת 2 (להלן: "חברת צח אורני" או "התובעת") היא חברה שעסקה בייבוא, יצור ושיווק של מאזני גשר לשקילת משאיות, והינה המשכו של עסק משפחתי שהוקם על ידי אביו של התובע 1 (להלן: "אורני" או "התובע").

בשנת 1995 חברו התובע והנתבע 1 (להלן: "מיקי גרוס") והקימו יחד את הנתבעת 7 (להלן: "החברה לשקילה" או "הנתבעת"), ובמסגרתה פעלו לאיחוד הידע והמשאבים שברשותם, על מנת לשווק את המוצרים שיוצרו על ידי חברת צח אורני.

במועדים הרלוונטיים לתביעות, היה הנתבע 2, גיסו של מיקי גרוס, חשב החברה לשקילה ומנהל בה; הנתבע 3 הוא אביו של מיקי גרוס והנתבע 4 הוא אחיו אשר פעלו במסגרת החברה לשקילה אך לא הובהר מה היה תפקידם בה; ואילו נתבעים 5-6 היו עובדי החברה לשקילה.

הנתבעת 8 היא חברה אשר לטענת התובעים קשורה לחברה לשקילה, ומשנת 2001 החלה לנהל חלק מפעילותה של הנתבעת 7.

בשנת 1999 נתגלעו בין החברות ומנהליהן סכסוכים מסחריים שונים, הם פתחו במסכת של הליכים משפטיים האחד כנגד השני, וניהלו ומנהלים הליכים רבים בערכאות שונות, הליכים שהוגדרו כ"מלחמות משפטיות ועסקיות" עוד במהלך קדם המשפט בתיקים אלו.

2. במסגרת ת"א 3554/03 (להלן: "התביעה הראשונה") טענו התובעים כי הנתבעים ביצעו כלפיהם עוולות רבות, כאשר ניתן לסווג את האירועים הנטענים למספר קבוצות: התובעים טענו כי הנתבעים הפיצו ללקוחות חברת צח אורני מכתבים משמיצים בקשר עם הליכים משפטיים שנוהלו בין הצדדים בבית המשפט המחוזי בתל אביב בפני כב' השופט זפט; הגישו תלונות שווא למשטרת ישראל; השמיצו את התובעים בפני עובדיהם, איימו עליהם והטרידו אותם; ביצעו סדרת השמצות בעל פה כנגד התובעים, בעיקר בפני לקוחות פוטנציאליים של חברת צח אורני ועל מנת לפגוע בעסקי התובעים; הציגו את מוצרי חברת צח אורני כבלתי תקינים או בלתי חוקיים לשיווק; ואף הפיקו ופרסמו "חוברת מידע" שנועדה להשמיץ ולפגוע בצח אורני.

במסגרת ת"א 7187/07 (להלן: "התביעה השניה") הוסיפו התובעים וטענו, כי הנתבעים המשיכו ופעלו על מנת לפגוע בשמם ובעסקיהם במעשים נוספים ודומים, אשר גם אותם ניתן לסווג למספר קבוצות: הנתבעים פנו ללקוחות פוטנציאליים של חברת צח אורני והשמיצו בפניהם את החברה; שלחו ללקוחות קיימים ופוטנציאליים מכתבי התראה לבל ינהלו עסקים עם התובעים; וכן שלחו מכתב משמיץ לרשות הנמלים במטרה לסכל את זכיית חברת צח אורני במכרז אליו ניגשה.

3. ככלל ניתן לומר שהנתבעים אינם מכחישים מפורשות את הנפקת המכתבים על ידי החברה לשקילה או את המעשים המיוחסים להם בכתבי התביעה, וסיכומיהם מתמקדים בטענות כי התובעים לא הוכיחו את תביעותיהם, כי חלות עליהם ההגנות הקבועות בחוק, ובעיקר כי לא נגרם לתובעים כל נזק עקב מעשיהם של הנתבעים.

-

הראיות שהובאו

4. על מנת להוכיח תביעתם, הגישו התובעים תצהירים רבים, ובנוסף זימנו לעדות עדים אשר לא הסכימו לחתום על תצהירים. לעומת זאת, מטעם הנתבעים ולתמיכה בגירסתם, הוגש רק תצהירו של מיקי גרוס.

ביום 2.9.10 ומשהתקרב מועד סיום הבאת ראיות התביעה, ביקשו הנתבעים להוסיף תצהירי עדות ראשית מטעמם או להעיד את מיקי גרוס באמצעות ועידת וידאו. בהחלטה מיום 3.11.10 נדחתה הבקשה, בין היתר בשל השיהוי הרב בו לקתה, השלב בו הוגשה ערב סיום הראיות, ומשלא הועלו בה נימוקים מיוחדים אשר יצדיקו עיכוב נוסף של ההליך אשר נוהל משך שנים רבות.

למרות החלטה זו והאפשרות שניתנה לנתבע לנהיגה, הוא בחר שלא להגיע למתן עדות במועד שנקבע, ובהחלטה מיום 6.12.10 הוריתי על הוצאת תצהירו מתיק בית המשפט.

מכאן, שהנתבעים לא סיפקו גרסה נגדית לזו שעלתה מן הראיות שהובאו על ידי התובעים.

עוולת לשון הרע

5. לחופש הביטוי מעמד של זכות יסוד במשפט הישראלי.

חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק") משקף איזון בין זכות זו לבין הזכות לשם טוב.

עם זאת, כדברי כב' השופט ריבלין בענין רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר, (פורסם במאגרים): "חופש הביטוי אינו חופש הבידוי, והזכות להשמיע אינה הזכות להשפיל";

ובע"א 89/04 נקבע: "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול לפגוע בנכס היקר ביותר לאדם - שמו הטוב וכבודו כאדם בעיני עצמו ובעיני זולתו. היא ביטוי העלול להכתיים את אישיותו בעיני הזולת, ולפגוע בביטחונו הפנימי גם כלפי עצמו. היא דבר העלול להרוס במחי יד, וכהרף עין, שם טוב שנבנה ועוצב במשך שנים רבות באופן שלא ניתן להחזירו לקדמותו, וכל פיצוי כספי לא ייטיב באופן אמיתי את המזק שנגרם. פגיעתה של הדיבה רעה לא רק כלפי

מושא לשון הרע עצמו, אלא גם כלפי סביבתו הקרובה - משפחתו, ילדיו וידידיו. היא עלולה לפגוע קשות בנפש האדם, וכן בעיסוקו ובמעמדו החברתי והכלכלי. היא עלולה לפגוע פגיעה ללא תקנה בטעם חייו ובאיכות חייו" (ע"א 89/04 ד"ר יולי מודלמן נ' נתן שרנסקי ואח' (פורסם במאגרים), פסקה 16).

סעיף 1 לחוק קובע לשון הרע מהי:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו".

הפירוש ומשמעות האמירה אינם תלויים בכוונת המפרסם או באופן שבו הובן הפרסום ע"י הנפגע, אלא בבחינה אובייקטיבית של התוכן, על פי אמות המידה של האדם הסביר.

[נראה לענין זה: ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל, פ"ד לא (2) 281, 293; ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון, פד"י נו (2) 607; וכן ע"א 89/04 ד"ר מודלמן נ' נתן שרנסקי, (פורסם במאגרים)].

בע"א 89/04 לעיל, הותוו השלבים לניתוח עולות לשון הרע ותוצאותיה:

"בשלב ראשון יש לפרש את הביטוי הנטען כלשון הרע בהקשר אובייקטיבי, ולהסיק את המשמעות העולה ממנו, על פי אמות המידה של האדם הסביר;

בשלב שני, יש לבחון האם על המשמעות האמורה, מהווים הדברים "לשון הרע" על פי סעיף 1 לחוק, והאם התקיים "פרסום" על פי סעיף 2 לחוק;

בשלב שלישי יש לבחון האם מתקיימות ההגנות השונות על פי סעיפים 13-15 לחוק;

ובשלב הרביעי לאחר שנקבע כי הפרסום ממלא את תנאי שלושת השלבים הקודמים, יש לבחון מהם הסעדים הראויים."

6. יש לבחון אפוא, האם הביטויים הנטענים בכל קבוצת מעשים של הנתבעים כאמור, עשויים להוות דברי לשון הרע, לאחר מכן יש לבחון האם הוכח כי בוצע "פרסום" בכל אחד מן המקרים, ואם כן, האם עומדת לנתבעים הגנה כלשהי.

לאור ריבוי העדים והמקרים הנטענים, יבחנו הדברים על ידי סיווג לקבוצות בעלות מאפיינים דומים אשר חזרו על

פניות בכתב ללקוחות חברת צח אורני בקשר עם ציוד שנגנב על ידי התובעים

-

7. בכתבי התביעה נטען, כי הנתבעים פנו ללקוחות קיימים ופוטנציאליים של התובעים בסדרת מכתבים משמיצים, במסגרתם ציינו כעובדה כי התובעים עברו עבירות פליליות, ובעיקר גנבו וסחרו ברכוש גנוב השייך לחברה לשקילה.

א. **מכתב מיום 21.5.00** (נספח ד'1 לתביעה הראשונה), הודפס על נייר מכתבים של החברה לשקילה (אך אינו חתום), ומוען ליונתן תשבי מיקבי הברון (להלן: "המכתב לתשבי").

המכתב מנוסח באופן תוקפני ומתרה בנמען עד כדי האשמתו בשותפות לעבירות פליליות, אשר בוצעו על ידי אורני:

"2. לחברתנו ידוע כי למרות ההתראות שלנו ולמרות התפיסה של הציוד הגנוב שסיפק לכם אורני בידיעה מלאה שלכם כי הינו גנוב הותקנו אצלכם פעם נוספת באתר חלקי מאזני גשר ע"י מר צח אורני הכוללים רכיבי מאזנים גנובים.

3. כפי שצינו במכתבנו השונים חלקי מאזני הגשר אשר הותקנו אצלכם על ידי מר צח אורני... נגנבו מאת החברה המרכזית לשקילה.

4. בגין גניבת הציוד הוגשו תלונות למשטרה ונפתחו תיקים פליליים, חקירות תחת אזהרה והליכים משפטיים רבים.

לדאבון הלב רק חלק קטן מהציוד שנגנב ע"י אורני נתפס ע"י משטרת ישראל בדיון שנערך בתאריך 18.5.00 בביהמ"ש המחוזי בת"א אצל השופט זפט הורה השופט זאפט לאורני ולמי מטעמו להשיב את כל החלקים שגנב מהחברה המרכזית לחברה ואסר עליו בתכלית האיסור למכור אותם או להתקינם לצדדים שלישיים.

5. לנוכח העובדה כי החברה המרכזית לשקילה הינה בעלת זכויות הבעלות ברכיבי המאזניים שהותקנו באתרכם באם לא תשתפו אתנו פעולה בהחזרת הציוד הגנוב לאתר אנו נראה בכם כמי שמעורבים שלא בטובתכם בסחר ברכוש גנוב על כל המשתמע מכך.

6. כפי שצינו במכתבנו האחרון המחיר הנמוך בו רכשתם.. ואשר סנזור את עיניכם עשוי לגרום לכם להיות שותפים פעילים בעזרה לביצוע עבירה".

יצוין כי הציטוט שלעיל אינו כולל את ההדגשות שנעשו במכתב המקורי, וכמו גם בשאר המכתבים שיובאו בהמשך, הוא מכיל הדגשות רבות בשלל אופנים ודרכים כולל שימוש בפונטים מוגדלים.

בהמשכו של המכתב לתשבי מופיעות התראות נוספות והפניות לחוק העונשין, כמו גם דרישה להשיב את ה"רכוש הגנוב" לידי החברה לשקילה.

נוסח המכתב מציג את אורני כמי שגנב וסחר בציוד ובחלקים שאינם שייכים לו, הוא מתרה במתקשר עימו כי הוא שותף לעבירה פלילית, וכולל ביטויים והאשמות קשות כלפי אורני כאילו היה עבריין שהורשע בדיון, כשהנתבעת אף דורשת(!) מהנמען להשיב לה רכוש שלטענתה נגנב ממנה. יתירה מכך, כדי לגבות את טענותיה מפנה הנתבעת להחלטת בית המשפט המחוזי, תוך יצירת הרושם כי בית המשפט קיבל את טענותיה ואישר כי אורני גנב ציוד, וכי כל מי שירכוש ממנו נוטל על עצמו סיכון למעורבות ברכוש גנוב.

למקרא הדברים, אין כל ספק כי מדובר בביטויים קשים אשר עונים על הגדרת לשון הרע על פי סעיף 1 לחוק, בהיותם דברים שפרסומם לא רק "עלול" להשפיל, לבזות או לפגוע בשמו הטוב של אדם ובעסקו, אלא שאף כי קרוב לוודאי שפרסומם יגרום לכך.

ב. מכתב מיום 24.7.00 (נספח ד'2 לתביעה הראשונה), הודפס על נייר מכתבים של החברה לשקילה כמכתב מאת יוסף קצב (אם כי המכתב אינו חתום), ומוען למישל חזן (להלן: "המכתב לחזן"). גם במקרה זה מדובר במכתב אגרסיבי ביותר שכותרתו "התראה מפני רכישת רכוש גנוב", ותוכנו מתרה בנמען וכולל אמירות קשות וקביעות כי חברת צח אורני סוחרת ברכוש גנוב, וכי כל המתקשר עמה חוטא בשותפות למעשים פליליים:

"3.... מאזני הגשר שמכר לך אורני מורכבים מחלקים שנגנבו על ידי אורני מהחברה המרכזית לשקילה..."

4. המחיר המגוחך שהוצע לך על ידי אורני היה צריך להדליק אצלכם נורה אדומה...

5. בגין גניבת הציוד על ידי אורני מהחברה המרכזית לשקילה הוגשו תלונות למשטרה, נפתחו תיקים פליליים, חקירות תחת אזהרה והליכים משפטיים רבים...

6. בדיון שנערך בתאריך 18.5.2000 בביהמ"ש המחוזי בתל אביב אצל כב' השופט זאפט ציוה ביהמ"ש על אורני וכל מי מטעמו להשיב לחברה המרכזית לשקילה את כל החלקים שגנב מהחברה המרכזית לחברה ואסר עליו בתכלית האיסור למכור אותם או להתקין אותם אצל צדדים שלישיים.

7. לא זאת שאורני לא החזיר לרשותנו את הציוד כמתחייב מצו ביהמ"ש. הוא מוכר ומרכיב את הציוד לצדדים שלישיים.

8. הרינו להזהיר אותך: כי לנוכח העובדה שמאזני הגשר אשר רכשתם מאורני מורכבים מחלקים שנגנבו ע"י אורני מהחברה המרכזית לשקילה, ואשר לגביהם יש צו בית משפט ולנוכח העובדה שכל הציוד שמכר לך אורני בנוסף להיות קניין פיזי של החברה המרכזית לשקילה הוא גם קניין רוחני של החברה המרכזית לשקילה... כפי שזה עושה רושם מעורב שלא בטובתך בסחר ברכוש גנוב על כל המשתמע מכך".

גם המכתב לחזן רצוף בביטויים קשים, כאשר כמעט בכל משפט מעורב הפועל "גנב", "מחיר מגוחך", "נורה אדומה", חקירות, תיקים פליליים, אזהרות, הדגשות ואותיות מוגדלות, התראות ואיומים למכביר, תוך הסתמכות והפניה להחלטת בית המשפט המחוזי, כאשר לבסוף הנמען "נדרש" לבטל את העסקה עם אורני ומוצעת לו התקשרות חלופית עם

ברור כי גם במכתב זה עולה בביחור לשון הרע כמעט בכל פסקה ופסקה.

הנמען, מישל חזן, העיד כי קיבל מכתב זה לאחר שביצע עסקה עם חברת צח אורני, ולדבריו כתוצאה מכך הוא ערך ביחור עם אורני, וביקש ממנו להציג בפניו אסמכתאות לפיהן הציד שנמכר לו אינו גנוב (עמודים 32-33).

ג. **מכתב מיום 24.7.00** (נספח ו' לתביעה הראשונה), הודפס על נייר מכתבים של החברה לשקילה כמכתב מאת יוסי קצב (אך אינו חתום) ומוען ליוסי פרי מתחנת מעבר לשינוע פסולת (להלן: "**המכתב לפרי**"). מדובר במכתב בנוסח כמעט זהה למכתב לחזן לעיל, וכולל אף הוא את כל דברי לשון הרע האמורים ביחס למכתב לחזן.

הנמען, יוסי פרי, נציג תחנת מעבר לשינוע פסולת, אשר נמנה על לקוחות חברת צח אורני, הצהיר והעיד כי הוזכר שרכש "רכוש גנוב וכך קבע גם שופט בית המשפט", כי הוא נדרש לבטל את העסקה עם צח אורני, וכי הוצע לו להתקשר עם החברה לשקילה (סעיף 2 לתצהיר ת/10).

לפיכך, גם במקרה זה הוכח כי מדובר בדברי לשון הרע על פי החוק באשר המכתב לפרי מציג את אורני כגנוב מורשע בדיון באופן משפיל ופוגעני.

ד. **מכתב מיום 26.3.00** (נספח ט'1 לתביעה הראשונה), הודפס על נייר מכתבים של באי כוחה של החברה לשקילה, ומוען לצביקה חודרלנד מחברת דרכים בניה ופיתוח, עם העתק ליועמ"ש של חברת אשטרום (להלן: "**המכתב לחודרלנד**").

מדובר במכתב שאמנם נוסח באופן פחות תוקפני מקודמיו, אך גם הוא כולל אמירות דומות לאלו שבמכתב לחזן, אמירות מהן ברור כי חברת צח אורני סוחרת ברכוש גנוב, וכן אזהרות דומות באשר להתקשרות עימה והפנייה לדיון הפלילי.

לטעמי, למרות הלשון הנקוטה במכתב זה, שהיא לכאורה פחות משתלחת, יש בדברים הנכתבים על ידי עורך הדין של הנתבעת, נדבך של חומרה, משום שהם מתקבלים כקביעה משפטית מוסמכת, והפניית העתק ליועצה המשפטי של חברה מסחרית נוספת, אך מחזק התרשמות זו.

גם במקרה זה מהווים הדברים לשון הרע על פי החוק, בהיותם דבר שפרסומם וודאי עלול להשפיל ולפגוע בתובעים ובעסקיהם.

חודרלנד העיד וסיפר על השתלשלות הדברים, והגם שהוא לא זכר את הפרשה לפרטיה, הוא בהחלט זכר את המכתב שקיבל, ושבעקבותיו חזר בו מכוונתו לקנות מאזניים והסתפק בשכירתם בלבד, וזאת מחשש שהדברים "יסתבכו" כהגדרתו, ולאור רצונו להימנע מכך שייחשד כמי שהחזיק ציוד גנוב (עמודים 24-25).

ה. **מכתב מיום 14.5.03** (נספח יב' לתביעה השניה), הודפס על נייר מכתבים של החברה לשקילה ומוען לשלמה קינד מטחנת קמח אשדוד (להלן: "המכתב לקינד").

שלמה קינד הגיש תצהיר בו העיד כי במרץ 2003 הוא קיבל שלושה מכתבים מהחברה לשקילה, אולם רק אחד מהם צורף לתצהיר (ת/1).

הנתבעים ויתרו על חקירתו הנגדית של העד (דיון מיום 8.9.09).

מכתב זה התייחס להטלת עיקולים על כספים שחייבת תחנת קמח אשדוד לחברת צח אורני, והוא מכיל התראות לפיהן על הנמען לשמור על החוק ולפעול בהתאם להחלטות בית המשפט, כאשר הדברים נוסחו ללא כל ביטויים משמיצים כלפי התובעים, וניתן לראות בהם כדיווח על החלטות בית המשפט הרלוונטיות לנמען אשר אצלו עוקלו הכספים. לפיכך, בכל הקשור למכתב לקינד לא מצאתי כי נכללו בו דברי לשון הרע.

ו. יצוין כבר כעת, כי אינני מקבלת את טענת הנתבעים בסיכומיהם כאילו יש לקבוע שלא מדובר בדברי לשון הרע, משום שבין הצדדים היה סכסוך עסקי "מלוכלך", במסגרתו הם השמיצו האחד את השני, וכיוון שפלח השוק הרלוונטי הכיר את הסכסוך איש לא ייחס לדברים אלו חשיבות כלשהי.

הפסיקה אליה הפנו הנתבעים בסיכומיהם, לפיה המבחן לקיום לשון הרע הינו אובייקטיבי ואין חשיבות לרגשות הנתבע, אין בה כדי לסייע לנתבעים, כאשר גם אם הפרסום נעשה במסגרת סכסוך עסקי הרי שאמירה שצד הוא "גנב" היא אמירה פוגענית שיש בה לכל הפחות, "דבר שפרסומו עלול" לפגוע באותו צד ובעסקו (ראה ע"א 466/83 שאהה ב' דרריאן, פ"ד ל"ט (4) 734).

יפים לעניין זה דברי כב' השופטת אגמון גונן, אשר פסלה את הטענה כי פגיעה במתחרה במסגרת יחסי ציבור הינה "נוהל מקובל" בעסקים, וקבעה שתחרות עסקית שמטרתה "חיסול" המתחרה אינה לגיטימית, אפילו אם אינה עולה כדי לשון הרע:

"...ככל שאכן קיימת פרקטיקה כאמור של מסע יחסי ציבור שמטרתו להרוס אחר, הרי שמדובר בפרקטיקה בלתי לגיטימית בעליל.

אין כל לגיטימיות בפניה לנושים, לעובדים, לרשויות המס ואף לחברי כנסת כדי שיפעלו כנגד אדם אחר, כאשר המטרה העומדת ביסוד הפנייה אינה עניינית וכל מטרתה פגיעה באחר."

ת"א (מחוזי ת"א) 1702/07, עזר נ' CanWest Global Communications, פורסם במאגרים (2012), ההדגשות במקור.

8. לאחר שקבעתי ביחס למכתבים האמורים לחזן, לפרי, לחודרלנד ולתשבי כי מדובר בדברי לשון הרע, יש לבחון האם הוכח כי בוצע "פרסום" על פי החוק.

"פרסום" יכול להיעשות בעל פה או בכתב, וייראה כפרסום לשון הרע אם היה מיועד לאדם זולת הנפגע והגיע לאותו אדם זולת הנפגע (סעיף 2 לחוק).

הנתבעים אינם מכחישים בסיכומיהם את יצירת המכתבים ושליחתם לנמענים שונים, אלא שהם נתלים בכך שהנתבעים לא הצליחו להוכיח למי נשלחו המכתבים.

אכן, בתצהירו, אורני לא הסתיר כי איננו יודע מהי רשימת התפוצה ומיהם מלוא נמעני המכתבים (סעיף 3.2 ב. לתצהירו), אך לפחות בכל הקשור למכתבים לחזן, לפרי ולחודרלנד, הרי שהוכח באמצעות נמעניהם כי המכתבים הופצו ואף הגיעו ליעדם, באופן הממלא אחר התנאי של "אדם אחר זולת הנפגע", ולפיכך אני קובעת כי הם פורסמו כנדרש בחוק.

באשר להוכחת "הפרסום" לעניין המכתב לתשבי, הרי שבמקרה זה לא הובא מי מטעמם של יקבי הברון אשר יעיד על קבלת המכתב.

עם זאת, על פי סעיף 2(ב)(2) לחוק, פרסום לשון הרע יתכן גם במקום בו הפרסום נעשה בכתב "והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע". כלומר, די בכך שקיימת אפשרות כי אדם אחר עשוי היה לקבל את הכתב כדי לעמוד בדרישות הפרסום.

וכאן, המכתב שהוצג על ידי התובעים מפרט את שם הנמען, קיים "העתק" לנמען נוסף, בצדו השמאלי העליון נרשם כי דרך השיגור היא "בפקס + בדואר רשום", העתק מהמכתב הגיע לידי התובעים, וכבר הוכח כי מכתבים בנוסח דומה הופצו גם ללקוחות אחרים של חברת צח אורני, ובנסיבות אלה הוכח ברמה הנדרשת שהמכתב "עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע".

[והשווה לת"א (הרצ') 5381-05-08 רמי אלמוג נ' שמואל שיני, פורסם במאגרים (2009); וראה גם א. שנהר, דיני לשון הרע, הוצאת נבו, תשנ"ז – 1997 (להלן: "א. שנהר, דיני לשון הרע") בעמוד 90].

לפיכך, גם לעניין המכתב לתשבי ניתן לקבוע כי התקיים "פרסום" על פי החוק.

9. למעלה מן הנדרש אוסיף, כי ניתן ללמוד על הפצת המכתב למספר לא ידוע של לקוחות, מהדיון שהתקיים בין הצדדים ביום 6.9.00 בת"א 1661/00 (בימ"ש מחוזי תל אביב, בפני כב' השופט זפט), שם התחייבה החברה לשקילה לפנות לכל נמעני המכתבים ולהבהיר: "שבית המשפט לא קבע בדיון מיום 18.5.00 שהמבקשים גנבו חלקים כלשהם מהחברה".

כלומר, הסכמה זו מלמדת שהנתבעים התחייבו לפנות לכל הנמענים אליהם שלחו את המכתב שבו נאמר כי בית

המשפט קבע שאורני הוא גנב, ובכך לתקן את העוול שנעשה ואת הצגת הדברים המטעה.

ואוסיף בהקשר למכתב זה, כי חזן נחקר על כך אולם לא זכר האם קיבל מכתב התנצלות מהחברה לשקילה, והדבר מעיד שלמכתב המקורי היתה ההשפעה הרצויה מבחינת הנתבעת ומה שנותר בזכרוננו של העד היה רק המכתב הפוגע והמשמיץ.

ועוד יצוין, כי התובעים טענו שניתן לראות במכתב ההבהרה משום עוולה נוספת של לשון הרע שביצעו הנתבעים כנגדם. אלא שלא הוכח בפני מיהם נמעני מכתב ההבהרה, ואפילו לא נטען בפני מי עשוי היה להיות מוצג מכתב ההבהרה מלבד העד חזן (שלגביו כבר נקבע כי פורסמו לו דברי לשון הרע), ולפיכך אין ראיות מספיקות לביצוע עוולות נוספות של לשון הרע בפרסום אותו מכתב הבהרה.

-

האם עומדות לנתבעים הגנות מכוח החוק?

10. הנתבעים טענו כי עומדת להם טענת "אמת דיברתי" - עפ"י סעיף 14 לחוק.

אלא שבמסגרת "מכתב ההבהרה" התחייבה החברה לשקילה להבהיר: "שבית המשפט לא קבע בדיון מיום 18.5.00 שהמבקשים גנבו חלקים כלשהם מהחברה", באופן המלמד כי העובדות שהוצגו במכתבים באשר לקביעות בית המשפט אינן נכונות ואינן משקפות את המהלך האמיתי של הדברים, וניתן לראות בכך משום הודאת בעל דין השוללת את ההגנה של "אמת דיברתי".

זאת ועוד, בכל הקשור לאמיתות הטענות בדבר גניבת הציוד מהנתבעת, פעלו שני הצדדים:

הנתבעים הגישו תלונות למשטרת ישראל בטענה כי נגנב מהם ציוד, אך לא הציגו את תוצאות החקירות שבוצעו, אם וככל שבוצעו, וממילא לא הוכיחו כי התובעים הורשעו בעבירה כלשהי ואפילו לא כי הוגש כנגדם כתב אישום. כלומר, עצם העובדה שהנתבעים הגישו תלונות למשטרה אינה מקימה להם הגנת "אמת דיברתי", והעד ראיות בנושא זה מחזק דווקא את עמדת התובעים כי הם לא ביצעו עבירות כנטען.

מנגד, פתחו התובעים בהליכים משפטיים, ביניהם תביעה לסעד הצהרתי, במסגרתה ביקשו להצהיר על בעלותם בפריטי ציוד שנתפסו על ידי המשטרה. התביעה התקבלה (!), ונקבע כי הבעלות ברוב פריטי הציוד, למעט מתמרים (אשר שאלת הבעלות בהם הוסרה מן התביעה), היא של התובעים (ת"א 11608/00 (נתניה)).

לא זו אף זו, שבהחלטה מיום 7.8.06 בדיון בתביעות שבפני הורה כב' השופט קינר, כי בהליך הנוכחי יהא **השתק פלוגתא** בין הצדדים בכל הקשור לבעלות בציוד נשוא ת"א 11608/08, כך ש"לא ניתן לטעון עתה כי פריטים אלה נגנבו על ידי התובעים", והדבר שומט את הקרקע מתחת לטענות הנתבעת באשר לאמיתות טענותיה כנגד התובעים.

בנסיבות אלה, לאחר שהנתבעים הודו במסגרת ת"א 1661/00 בבית המשפט המחוזי, כי מכתביהם הכילו דברים שאינם אמת, ואף נקבע כי בהליך זה יהיו מושתקים מלטעון אחרת לגבי פריטי הציוד נשוא ת"א 11608/08 כאמור, ומשלא נטען או הוכח כי פריטי ציוד אחרים נגנבו על ידי התובעים, לא יוכלו הנתבעים לטעון להגנת "אמת דיברתי" באשר לתוכן הדברים שפרסמו.

באופן דומה, לא יוכלו הנתבעים לטעון אף לתחולת ההגנה בדבר "עניין אישי כשר" משלא הוכיחו התנאים הנדרשים לתחולת הגנה זו, ובמיוחד תום הלב בפרסום (ראה לעניין זה א. שנהר, דיני לשון הרע, בעמודים 258-261; ע"א 250/69 הוצאת מודיעין בע"מ ואח' נ' חתוקה, פ"ד כג (2) 135; ע"א 292/57 סנדרס נ' לוי אולמן, פ"ד יג (2) 787 ועוד).

עולה, כי הנתבעים לא הוכיחו כי תעמוד להם הגנה כלשהי בקשר עם פרסום המכתבים.

השמצות בקשר עם אי תקינות מוצרי החברה ופרסומן

11. התובעים טענו כי בינואר 2002, נוהל משא ומתן בינם לבין אמנון גליק, קניין מטעם מיזם משותף לבניית בסיס צבאי, וגליק מסר לאורני כי נשלחו אליו מסמכים הקשורים לתובעים וכי מיקי גרוס הזהיר אותו מלהתקשר עם חברת צח אורני, ולפיכך ביקש גליק מאורני הבהרות שיניחו את דעתו.

לטענת התובעים ועל מנת שההתקשרות תצא לפועל, הם נאלצו ליתן הנחה נוספת של 2,500 ₪ על המחיר שסוכם (סעיף 3.17 לתביעה הראשונה).

התובעים הציגו מכתב מיום 13.1.02 (נספח י' לתביעה הראשונה), המודפס על נייר מכתבים של החברה לשקילה, מאת מיקי גרוס (לא חתום) אשר מוען לחיים קציר (עובד אשר היה כפוף לגליק במועד הרלוונטי), ועל פיו מוצרי חברת צח אורני אינם עומדים בתקנים הנדרשים:

"והם לא חוקיים למסחר... וכל הציוד אותו משווק צח אורני כמו גם חברותיו אינם עומדים בדרישות החוק והתקן... אסור על פי החוק להשתמש במאזניים הג'ל... לכן בנוסף לעבירה על החוק פסילת המאזניים והחרמתם.. אותו "צח" או "אורני" או מי מטעמו בגלגוליו השונים גורם נזקים להרבה גופים ולקוחות ולאחר שאלה טעמו את טעמו הטוב של המחיר הזול שעובר מהר... הרבה לקוחות של "אורני" או מי מטעמו שנותרו בסופו של יום עם האיכות הגרועה של המוצר והשרות "הנפלא" של צח..."

בשולי המכתב נרשם:

"לידיעתכם הכללית: צח אורני היה בעבר מנהל השירות של החברה המרכזית לשקילה. הוא גורש בבזות פנים מהחברה המרכזית לשקילה לאחר שנתפס מתבל בכוונה תחילה בציוד של לקוחות החברה המרכזית לשקילה. לראיה מצ"ב דו"ח מכונת אמת (הפוליגראף) שביצע צח בנושא ואשר מדבר בעד עצמו".

בתגובה למכתב זה (להלן: "המכתב לקציר") שלח אורני מכתב מטעמו (נספח י' לתביעה הראשונה), המסביר כי בין

הצדדים קיים סכסוך משפטי, ומפרט את האישורים והתקנים בקשר עם מוצרי חברת צח אורני.

מקריאת המכתב לקציר, ברור כי מדובר בדברי לשון הרע אשר מטרתם לחבל ולפגוע במוצריה ובעסקיה של חברת צח אורני.

אמירות מבזות כגון "איכות גרועה" ושירות "נפלא", (כשהמרכאות מופיעות בטקסט המקורי) או כאלו הקשורות בטיב הסחורה ובציוד שאינו עומד בתקנים, אינו חוקי למסחר ואף גרם נזקים ללקוחות רבים, הן בבחינת אמירות קשות ופוגעניות, שכל מתקשר סביר היה נזהר ושוקל את צעדיו בטרם יבחר לעשות עסקים עם חברה כזו.

12. אמנן גליק אישר בעדותו את הדברים, וציין כי הוא: "זוכר שבנוסף למכתב זה צח הציג תו תקן ואישורים שהשביעו רצוננו אז מבחינת המענה למכתב" (עמוד 44 שורות 5-6). יחד עם זאת, באשר להנחה שניתנה על ידי חברת צח אורני, העיד גליק כי הנחות נתבקשו מכל מי שעבד בפרויקט ולא דווקא בעקבות המכתב.

אין כל ספק כי במקרה זה מתקיימת גם דרישת ה"פרסום" שבחוק, בשעה שהביטויים הללו הועלו על הכתב, מוענו לקציר ונבחנו גם על ידי גליק, וברור שהיתה להם ההשפעה הצפויה כאשר אורני נדרש למכתב תשובה, להסברים ולהצגת האישורים בדבר התקנים הרלוונטיים.

13. טענות דומות טענו התובעים בקשר עם מכתב מיום 3.2.2002 (נספח י' לתביעה הראשונה), מאת מיקי גרוס על נייר מכתבים של החברה לשקילה הממוען לאחר ליסטר (להלן: "המכתב לליסטר") אשר נוסחו כמעט זהה לזה שנשלח לגליק, ובו אמירות פוגעות בדבר אי חוקיות שיווקם של כל מוצרי חברת צח אורני, איכותם הגרועה של המוצרים, השירות ה"נפלא" המוענק על ידי החברה, והנזק שנגרם על ידיהם ללקוחות החברה.

ליסטר העיד כי קיבל את המכתב ומסר העתקו לאורני, ואף הוסיף וסיפר על השמצות נוספות שנאמרו בפניו, ואשר עוד אתיחס אליהן בהמשך (עמוד 30 לפרוטוקול וסעיף 16 לפסק הדין).

ברור לפיכך כי גם במקרה זה בוצע פרסום לשון הרע כנגד התובעים.

האם עומדת לנתבעים הגנה מכוח החוק?

14. בסיכומיהם טענו הנתבעים באופן כללי, כי עומדת להם הגנת "אמת דיברתי" בכל הקשור לתקינות מוצרי חברת צח אורני ועמידתם בתקנים, והוסיפו כי "בעניין ראש השקילה" היו מספר עדים ש"אישור משרד התמ"ת ומעבדת חרמון בוטלו למשך תקופה מסויימת לראש השקילה של אורני..." באופן שלכאורה תומך בהגנה זו (סעיף 32 לסיכומי הנתבעים).

בענין זה של אישורים שניתנו למוצרי התובעים, העיד בפני **ולדימיר פולייאק**, שהיה האחראי לאישור דגם במשרד התמ"ת במועד הרלוונטי, ואשר חתום על מכתב משרד התמ"ת מיום 4.3.03, שעוסק באישור הנדרש למוצר מסוים (מתמר) באופן כללי, ולא ספציפי, למוצריה של חברת צח אורני. בעדותו, לא זכר פולייאק תלונה הקשורה למוצריה של חברת צח אורני, אם כי ידע לציין שהיתה תקופה של שנה בה "**ראשי השקילה**" של החברה לא התאימו לתקן, ובעקבות עדכון שבוצע המוצר אושר (עמודים 47-48).

בנסיבות אלה, לא הוכחו הנתבעים כי כלל מוצרי חברת צח אורני לקו בפגמים כמתואר במכתב, כי הם שווקו בניגוד לדין ולתקנים, או כי הם גרמו ללקוחות נזקים כלשהם.

כל שעלה בידי הנתבעים להראות הוא שיתכן ולתקופה קצובה, מוצר מסוים לא עמד באישורים הנדרשים, אך אין בכך כדי להקנות הגנה מפני טענת לשון הרע בנסיבות המתוארות.

גם בכל הקשור לאמירה במכתבם כי נגרמו נזקים ללקוחות שרכשו מוצרים מחברת צח אורני, הרי שאמירה זו לא הוכחה בכל דרך שהיא, ואף היא אינה עומדת בתנאי ההגנה של "אמת דיברתי".

אף אם אצא מהנחה המקלה עם הנתבעים, כי הוכח שבתקופה מסוימת בוטלו אישורים בקשר עם מוצרים מסוימים, עדיין קיים פער ממשי ומשמעותי בין הנחה זו לבין האמירות הכלליות, הגורפות והקשות שנכתבו במכתבים לקציר ולליסטר כאמור, ואין כל ספק שמדובר בדברים קשים ופוגעים שלא הוכחה אמיתותם או כי לנתבעים היה "ענין אישי כשר" בפרסומם.

לפיכך, גם לענין זה הוכח כי הדברים היוו דברי לשון הרע אשר פורסמו, ולנתבעים לא עומדת הגנה כלשהי בקשר עם פרסומם.

15. עוד טענו התובעים, כי הנתבעים פנו לגורמים שונים על מנת לגרום לביטול אישור שניתן להם על ידי מעבדת "חרמון" ומשרד התמ"ת בקשר עם עמידת מוצריהם בתקנים (סעיף 3.8 ג לתביעה הראשונה).

לענין זה הוצגו נספחים י' (א) ו-י' (ב) לתביעה הראשונה, מכתבים שהונפקו על ידי **גון אוסישקין** ממעבדות חרמון, בקשר עם בדיקות ואישורים שניתנו למוצרים מסוימים.

מתוכם של המכתבים לא ניתן ללמוד על מעשי הנתבעים בהקשר זה, וגם עדותו של גון אוסישקין (עמודים 35-36) לא תרמה באופן מהותי להבנת השתלשלות העניינים, או להוכחה כי הנתבעים פרסמו דברים שאינם אמת על מנת לפגוע בעסקיהם של התובעים, באשר העד התקשה לזכור את פרטי הדברים גם לאחר שהונחה על ידי שאלות מפורטות מאד של ב"כ התובעים.

לפיכך, התובעים לא הוכיחו כי פורסמו דברי לשון הרע לעניין זה.

פניות משמיעות בעל פה ללקוחות חברת צח אורני

16. התובעים טענו כי הנתבעים ניהלו מסכת של פניות טלפוניות ופגישות, בהן פנו אל לקוחות קיימים ופוטנציאליים של התובעים והשמיצו אותם, על מנת לסכל התקשרויות של חברת צח אורני ולפגוע בעסקיה. ההשמעות הנטענות דומות היו לאלה אשר הועלו על הכתב במסגרת המכתבים שצורפו לתביעה הראשונה, ובעיקרן אמירות כי התובעים סוחרים ברכוש גנוב, כי אורני גנב, כי מצבה הכלכלי של חברת צח אורני בכי רע וכי מנהלים נגד התובעים הליכים משפטיים מרובים.

לעניין זה, הובאו בפני תצהירים ועדויות רבות אשר לגבי חלקם הוכח כי בוצעה עוולת לשון הרע, בעוד שבמקרים אחרים לא הרם הנטל הנדרש;

א. **שי יצחק, סוחר עופות**, הצהיר כי מיקי גרוס נפגש עימו כשהתעניין ברכישת מאזנים, ולדבריו: **"אמרו לי שצח אורני פוטר מעבודה אצל החברה המרכזית לשקילה כי הוא גנב ואף בית משפט קבע שהוא גנב"** (סעיף 3 לתצהיר, ת/6), כי מיקי גרוס אמר לו שהוא מעקל לצח אורני בכל מקום והראה לו מסמכים שונים, ואף סיפר שצח **"מכר מתמרים בשחור"** ולכן פוטר (סעיף 4 לת/6).

כאשר יצחק העיד בפני, טענו הנתבעים כי יש להטיל ספק באמינותו בשל סכסוך משפטי שיש לו עם החברה לשקילה (עמודים 8-9), אך ע"פ התרשמותי ולאור כלל הראיות לא מצאתי ממש בטענה זו, או כי העד מוטה באופן שלא ניתן לסמוך על דבריו;

ב. **דני אונגר ממושב בצרה** הצהיר (ת/15) כי ניהל משא ומתן לרכישת ציוד הן עם מיקי גרוס והן עם אורני, וכשנפגש עם מיקי גרוס הוא "הזהיר" אותו מפני רכישה מאורני. דני אונגר העיד כי לבסוף רכש את הציוד הנדרש מהחברה לשקילה: **"הואיל והבאתי את האינפורמציה שקיבלתי לחברה והעליתי אותה בישיבת הדירקטוריון הבעלים שלי הורו לי לא להתעסק עם מישהו שיש חשד שמעורב בבעיות"** (עמוד 29 שורות 5-8);

ג. **שלמה דביר, בעל מחסן גרוטאות**, הצהיר כי ניהל משא ומתן עם צח אורני בשנת 2000 לרכישת ציוד, ולאחר מכן נפגש גם עם מיקי גרוס ואיש מכירות נוסף והם מסרו לו שאורני גנב, מוכר ציוד גנוב והזהירו אותו מלהתקשר עם אורני (ת/16).

העד שב וחזר על הדברים במסגרת עדותו בפני (עמוד 55);

ד. **אברהם כראדי ממושב גבעתי**, הצהיר כי בעת שניהל משא ומתן עם אורני, פנה אליו מיקי גרוס ואמר לו: **"שצח אורני הוא גנב ומוכר ציוד גנוב ולכן שאזהר מלעשות איתו עסקים"** (סעיף 2 לתצהיר, ת/14), ובעדותו הוסיף כי מיקי גרוס: **"אמר לי במפורש שלא אקנה מאורני כי הוא נוכל וגנב חלקים ושלא אסתבך. פניתי לאורני ואמרתי שאני לא**

ה. **לישע מרדכי ממושב רנן**, העיד שבאוקטובר 2000 רכש ציוד מחברת צח אורני, ולאחר מכן פנו אליו מהחברה לשקילה. העד לא ידע לציין מי מטעם החברה מסר לו את הדברים, אך סיפר כי: **"פנה מהנתבעת ואמר שהוא גנוב לו את המטמרים ואני אקח לך אותם ואני אבוא למשק"** (עמוד 51 שורות 32-34);

ו. **אמנון מושייב מנהל חברת הובלה**, הצהיר כי הוביל ציוד מחברת צח אורני לאחד מלקוחותיה, ובעודו עושה את דרכו עם הציוד פנו אליו מהחברה לשקילה ומיקי גרוס דרש ממנו לעצור את ההובלה, מאחר והוא מוביל **"רכוש גנוב"** (סעיף 2 לתצהיר ת/2 – אשר התקבל ללא חקירה נגדית, כשב"כ הנתבעים ויתר על החקירה בדיון מיום 8.9.09);

ז. **רוני סרוסי קבלן עבודות עפר**, העיד כי נמסר לו: **"שצח בבעיות ועוד מעט יעוקל ולא יוכל לתת שירות ותהיה בעיה עם הציוד שלו.. ושצח מעל באמונם והם יתבעו אותו ויעקלו אותו"** (עמוד 68). יצוין, כי סרוסי אמנם זכר שהוא נפגש עם מיקי גרוס ועם הנתבעת 6, אך הוא לא ידע להצביע מי מהם אמר את הדברים;

ח. **אלי אלימלך**, מלקוחות חברת צח אורני, העיד כי נוהלו הליכים משפטיים בינו לבין החברה, לאחר שהחברה לשקילה לקחה ממנו (במעין עשיית דין עצמי) ציוד שרכש מחברת צח אורני, בטענה כי מדובר ברכוש גנוב. חברת צח אורני סיפקה לאלימלך ציוד חלופי לזה שמלקח על ידי החברה לשקילה ודרשה את תמורתו. אלימלך העיד כי **"הגעתי ועד שתפסתי את מיקי גרוס הם אמרו שזה שייך להם ושזה בבית משפט עם צח ושיש להם הוכחות, ושזו סחורה גנובה..."** (עמוד 60, ראה גם את פסק הדין בת"א 767/01 - נספח טו'1 לתביעה השניה).

ט. התובעים טענו כי באוגוסט 2001, הם ניהלו משא ומתן עם חברות בתחום הבניה שהיו בשליטת משה תשובה, ולצורך כך נפגשו עמו ועם **אשר ליסטר**, מנהל מטעמו. התובעים טענו כי התגלה להם שמיקי גרוס השמיצם בפני תשובה וליסטר באמירות שונות, וכי מיקי וגבריאל גרוס שלחו אליהם חוברת כרוכה המכילה השמצות, ואשר מטרתה להרתיע לקוחות פוטנציאליים של חברת צח אורני מביצוע התקשרות עימה.

ליסטר העיד כי קיבל את המכתב (ראה דיון בסעיף 13 לעיל), וכן את ה"חוברת" האמורה, וכי מיקי גרוס הכפיש את התובעים:

"התחיל להכפיש אותו שכל החלקים שלו מזוייפים, מוברחים ולא מקוריים, שהוא כזה וכזה. כל מיני הכפשות שחבל לדבר עליהן. אמר שהוא עבד אצלם ושהוא גנוב.

ש. הדברים שהוא אמר הרתיעו אותך.

ת. בדיוק הפוך כי אני מנוסה בדברים האלה כי מי שלא יודע להגיד על עצמו אלא על אחרים לא שווה כלום ובסוף לא קנינו אצלו אלא אצל מישהו אחר. הוא גם נתן לנו ספר שכתוב על צח אורני דברים כאלה ואחרים,

בסופו של דבר נתתי אותו לצח" (עמוד 30 שורה 11-18).

מעדותו של ליסטר עולה כי נאמרו לו דברים המהווים לשון הרע – אורני גנב וסוחר בציוד המכיל חלקים שאינם מקוריים, מוברחים ומזויפים, וכן כי נמסרה לו "חברת" הכוללת מסמכים שונים.

אין לי ספק כי גם במקרה זה פורסמו כנגד התובעים דברי לשון הרע, אלא שהפעם הגדילו הנתבעים לעשות וצרפו "חברת מידע" אשר מטרתה היתה לתמוך בדברים ולהביא ראיות לאמירות שנמסרו על ידם בעל פה.

י. בכל המקרים האמורים בסעיפים א' – ט' לעיל, נאמרו דברים המהווים לשון הרע, ואמירות שלכל הפחות "עלולות" לפגוע בשמם הטוב של התובעים, כשפרסומם של הדברים הוכח כנדרש בחוק בשעה שהנמענים אישרו כי הדברים נאמרו להם.

הנתבעים לא הצביעו על הגנה שעשויה לעמוד להם כנגד העדויות לעיל, ובנסיבות אלה הוכח ביצוען של עוולות לשון הרע.

17. "חברת המידע" צורפה ע"י התובעים לתביעה הראשונה (נספח י), ולטענתם היא עומדת בפני עצמה וכוללת דברי לשון הרע כנגדם. בחוברת כרוכים יחדיו מספר מסמכים:

1. מכתב מיום 7.1.02 ממשד התמ"ת בקשר לתקן חדש ומחייב. המכתב כללי ואינו עוסק במוצרי התובעים.
2. מכתב מיום 9.1.01 מאת גון אושישקין ממעבדת חרמון, המאשר ביטולו של אישור קודם שניתן למוצר מדגם מסוים של החברה לשקילה, ומציין כי ללא התאמה המוצר אינו חוקי בישראל.
3. תכתובת טכנית מאת חברת "ארטק" מחודש מאי 2000.
4. שטר מטען בקשר למוצר שייבאה חברה בשם "אימו סחר המזרח בע"מ".
5. תוצאות בדיקת פוליגרף מיום 9.12.99, לפיה אורני היה מעורב ב"העלמת המחשב" של אדם ששמו הוסתר במחיקה.
6. החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב בדבר דחיית בקשת חברת צח אורני לביטול עיקולים, וכן החלטה בעיקול והודעות למחזיקים על עיקול.
7. העתק מכתביו של גון אושישקין, נספחים י(א) ו-י(ב) לתביעה הראשונה.
8. מכתב מולדימיר פוליאק, ממשד התמ"ת, מיום 4.3.03, בדבר תקנים החלים באופן כללי וללא התייחסות למוצרי חברת צח אורני (נספח יג) לתביעה הראשונה.
9. מכתב מיום 3.1.01 מאת גון אושישקין ממעבדת חרמון למיקי גרוס, בעניין ביטול אישור שניתן למוצר מסוים של החברה לשקילה, ממנו עולה כי נתבקש ליידע את משרד התמ"ת בדבר ביטול האישור, אך סרב לעשות כן [נספח י(ד)].

בבחינת קובץ המסמכים שנכרכו יחדיו ל"חברת" לא עולה כי מדובר בפרסום היכול לעצמו להוות לשון הרע:

באשר לפרט 1 לעיל, מדובר במכתב רשמי וכללי מאת התמ"ת, ולא מצאתי בו דברים העלולים להוות דברי לשון הרע כנגד התובעים;

באשר לפרט 2 לעיל, מדובר במסמך המהווה חלק ממסכת האירועים הנטענת בקשר עם נספחים י' (א) ו-י' (ב) לתביעה הראשונה, אשר לגביהם נקבע כי התובעים לא עמדו בנטל להראות כי פורסמו בהם דברי לשון הרע (ראה דיון לעיל בסעיף 15);

באשר לפרטים 3-4 לעיל לכאורה מדובר במידע טכני, התובעים לא הוכיחו מהי לשון הרע הנטענת בהם, ומדוע יש בתוכם משום לשון הרע;

מסקנה דומה תהיה לגבי פרטים 6-9, אשר לא הוכח כי הם מהווים לשון הרע;

18. באשר לפרט 5 לעיל, הרי שפרסום תוצאות בדיקת פוליגרף שמסקנותיה הן כי אורני ביצע לכאורה עבירה פלילית, וודאי עלול לפגוע בשמו הטוב של אורני.

בהקשר זה הצהיר אורני:

"מכתב מיום 9/12/99 מבודק פוליגרף, אחד אהוד כהן, אל נתבע 3 גבי גרוס, אודות בדיקת פוליגרף טנטטיבית ופרטית שעברתי באורח פרטי כדי לבדוק כביכול אם תוכל לסייע לנתבעים ולחברה המרכזית לשקילה בבוררות שנוהלה כנגד חברה פלונית; הבדיקה היתה קצרה ביותר כ-1/4 שעה, בלתי תקינה, ואני הייתי נרגש מאוד עקב מאבקים מרים שהיו לחברה המרכזית לשקילה ולי עם הלקוח הנתבע התם.."(סעיף 3.8 ב.1 לתצהיר).

מכאן, שאורני לא הכחיש את עצם ביצוע הבדיקה ותוצאותיה, והסתפק בטענה לא ברורה כי מדובר בבדיקה "טנטטיבית" או "בלתי תקינה", מבלי לפרש למה כוונתו בביטויים אלה, מה לא היה תקין בבדיקה או מהו הפגם עליו ידעו הנתבעים.

בסיכומיהם טענו הנתבעים, כי אכן נערכה לאורני בדיקת פוליגרף והוא נמצא דובר שקר, ולפיכך עומדת להם טענת אמת דיברתי.

בנסיבות בהן הנתבעים הציגו את תוצאות הבדיקה, אשר נערכה מרצונו של אורני והוא לא הכחיש את תוצאותיה, אני מקבלת את טענת הנתבעים כי תעמוד להם הגנת אמת דיברתי בכל הקשור לתוצאות הבדיקה.

19. בנוסף, התובעים טענו כי ה"חברת" והאמירות שגלו אליה הופצו לנמענים נוספים, ובהם **יצחק גלנדר, נדב סוננברג ופנחס חדד** – אך איש מאלה לא העיד או הצהיר בעניין זה, והטענות הקשורות אליהם לא הוכחו; עוד נטען, כי החוברת נמסרה גם לשי **יצחק ויאיר מנע** מקיבוץ ניר עם, אך למעט תצהירו של התובע ששמע את הדברים משי יצחק לא הובאו בפני ראיות אחרות, והתובעים לא הוכיחו כי בוצעו עוולות נוספות בקשר עם הצגת חוברת זו והאמירות שגלו

20. על מנת להוכיח טענותיהם ואת התנהלות הנתבעים כלפיהם, שכרו התובעים את שירותיו של החוקר הפרטי, **בני לבקוביץ**, אשר על פי תצהירו נפגש ביום 20.4.04 עם מיקי גרוס ואיילת רון גוזגל בקשר לרכישת ציוד. במהלך השיחה הזכיר החוקר כי הוא רצה לרכוש ציוד מחברת צח אורני, ומיקי גרוס אמר לו כי "**צח אורני עבד אצלו וניסה לחבל בציוד ונתפס בגניבה**" (סעיף 5 לתצהירו ת/3). בנוסף אמר לו מיקי גרוס, שהוא מעקל לצח אורני בכל מקום, ואף הציג בפניו את מסמכי העיקולים (סעיף 5 לת/3). בחקירתו הנגדית לא נשאל לבקוביץ על תוכנה של הפגישה ועל הדברים שנאמרו בה (עמוד 5), באופן שתצהירו לא נסתר, והדברים שנאמרו לו הם בבחינת לשון הרע כלפי אורני, ויש בהם כדי להכפישו ולהציגו כגנב וכמחבל בציוד השייך לאחרים.

החוקר לבקוביץ תיעד את המפגש בקלטת, ובצפיה בה ניתן לראות שמיקי גרוס מספר לו שאורני נתפס מחבל בציוד, כי הוא "גנב" מהחברה לשקילה ציוד, כי מדובר באדם שאינו מ"אותה ליגה" כמו החברה של גרוס, כי מיקי גרוס פתח נגדו בהליכים משפטיים במסגרתם הוא מעקל ציוד בכל מקום, וכי עובדה זו צריכה להלקח בחשבון על ידי המתקשר הפוטנציאלי אשר צריך לחשוש כי כל ציוד שירכוש מחברת צח אורני יעוקל אצלו, כפי שכבר נעשה על ידי החברה לשקילה לציוד שהתקין אורני במקומות שונים.

מיקי גרוס אף הציג לחוקר את החוברת הכרוכה ובה המסמכים המעידים על העיקולים שבוצעו ובדיקת הפולגרף שבוצעה לאורני, וככל הנראה מדובר באותה חוברת "ראיות" שנועדה לתמוך באמירות המכפישות (סעיף 18 לפסק הדין).

מדברי העד והקלטת ניכר כי מעשי הנתבעים היו שיטתיים, ומטרתם היתה לפגוע, להשמיץ ולחבל בעסקי התובעים.

21. לצד העדים הללו היו גם עדים אחרים, אשר ידעו לספר באופן כללי על השמצות שהושמעו באוזניהם, אך הם לא זכרו את הדברים לפרטי פרטים.

כך, **ברוך שיסל**, מלקוחות חברת צח אורני, שהעיד כי הוא זוכר "**שהיתה מלחמה או תחרות מלוכלכת בין שני הגופים, והיו אימים ועיקולים ואני זוכר פקס שהגיע אלי מהחברה המרכזית שלכלך על צח אורני**" (עמוד 66). עם זאת, להערכתו לא השפיע הדבר על התקשרותו עם חברת צח אורני.

באופן דומה העיד **אריאל שמילוביץ**, אף הוא מלקוחות חברת צח אורני, כי "**הנציגים של החברה המרכזית קטלו את צח אורני**" (עמוד 72).

עדים אלה לא ידעו לפרט מהם דברי לשון הרע שנאמרו להם, ולדבריהם האמירות לא השפיעו על התקשרותם עם חברת צח אורני, ולכן התובעים לא הצליחו להרים את הנטל בכל הקשור לאירועים אלה לעוולות הנטענות.

22. לצד אלו, היו מקרים אחרים בהם לא הביאו התובעים ראיות מספיקות להוכחת טענותיהם, או שלא הוכח כי הדברים היוו דברי לשון הרע:

א. באשר לטענות (בתביעה הראשונה) על השמצות שבוצעו בפני **אלי רייך**, הרי שבעדותו הוא לא ידע לציין מיהם האנשים עמם נפגש, והנסיין לרענן את זכרונם בדבר הנסיבות לא עלה יפה (עמודים 39-41), ומשכך, לא הוכיחו התובעים כי בוצעה כלפיהם עוולה במקרה זה;

ב. גם הטענות להשמצות שהושמעו בפני **יוסף לחנו** (כמפורט בתביעה הראשונה) לא הוכחו, משהעד לא זכר את פרטי האירוע הנטען או את הנתבעים (עמוד 50);

מסקנה דומה תהיה לגבי הטענות לאמירות משמיצות שבוצעו בפני **מרדכי שור**, מנכ"ל יקבי ארזה (כמפורט בתביעה השניה) אשר לא הוכחו, משהעד לא זכר את פרטי ונסיבות ההתקשרות עם צח אורני (עמוד 56);

התובעים לא הוכיחו גם טענותיהם בענין השמצות בפני **שאול ג'ורנו**, מבית הספר החקלאי "ניר" (כמפורט בתביעה השניה), בשעה שהעד לא זכר דבר, ולגרסתו מי שניהל את המשא ומתן עם חברת צח אורני היה אדם אחר מבית הספר (עמוד 68);

לא הוכחו גם ההשמצות הנטענות שהושמעו **ליצחק קוגמן** או **לארז בראשי** (כמפורט בתביעה השניה), כששניהם לא ידעו לחזור על הדברים ולא העידו על אמירות שיש בהן לשון הרע (בעמודים 75-76 ו-65);

ג. באשר לטענות ולהשמצות באוזני **ישראל ואזן** (כמפורט בתביעה השניה), הרי שמעדותו לא עלה כי הנתבעים השמיצו את התובעים בפניו, ותצהירו לא היה מפורט דיו על מנת שיובהר מהם דברי לשון הרע המיוחסים לנתבעים (ת/5 ועמוד 7).

ד. באשר לטענות (כמפורט בתביעה השניה) בדבר השמצות שנאמרו ל**אריה מקלר** ולאביו, מגדלי עופות ממושב נהלל בחודש מאי 2003, במהלך משא ומתן לרכישת ציוד מהתובעים, ואשר לטענת התובעים הן הוליוו בסופו של דבר לביטולה של העסקה - הרי שאריה מקלר העיד כי אינו זוכר את נסיבות האירוע, למעט העובדה שבמועד הרלוונטי ניהל משא ומתן עם מספר חברות בקשר לרכישת מאזני גשר למשאיות (עמוד 47).

בענין זה הצהיר והעיד גם גלעד גרופר, אך הוחלט כי עדותו מהווה עדות שמיעה ואין בה כדי לסייע לתובעים (ת/7 ועמוד 10).

לפיכך, בכל הקשור לפרשה זו, הרי שהתובעים לא הצליחו להרים את הנטל ולא הראו כי בוצעה כלפיהם עוולה כלשהי;

ה. באשר לטענות בדבר השמצות שביצעו הנתבעים בפני **אבנר שמעוני**, **אבי פוסטלניק** ו**אריה עברון** כמתואר בתביעה הראשונה, וכן בפני **חברת "לוגי סחר"**, **אבנר קידר**, **פשוטי מאהר שוקי** **בשן ויעל בנג'י** כמתואר בתביעה השניה, הרי שכל אלו לא הגיעו להעיד, ואין די בתצהיריהם של התובע ושל סמי סרנגה מטעם התובעים, כדי להוכיח את תוכנם ואמיתותם של הדברים, וכפי שהעיד אורני: **"ש. לא היית נוכח פיזית בשום מפגש בין איילת ואורן אמסלם לבין אותו לקוח. ת. לא הייתי נוכח בפגישות, סיפרו לי"** (עמוד 17 שורות 24-25).

ו. באשר לטענות (כמפורט בתביעה השניה) בדבר השמצות שבוצעו בפני יוסי זוהר ממושב מבקיעים, נטען כי מושב מבקיעים התקשר עם צח אורני ביוני 2003, ומספר ימים לאחר מכן נשלחו על ידי החברה לשקילה מכתבים בדבר עיקולים כנגד צח אורני, אשר גרמו למושב לדרוש הפחתת המחיר בעיסקה.

על פי עדותו של זוהר, הוא התקשה אמנם לזכור את שמה של החברה לשקילה או של מיקי גרוס, אך זכר כי "חברה מתחרה" ניסתה למנוע את העיסקה עם חברת צח אורני, וזכר כי הוצגו בפניו מכתבים בדבר עיקולים, והוא חשש כי גם הציוד שרכוש המושב יעוקל באופן דומה. זוהר אישר: "ברור שניצלנו את המצב לטובתנו...אנחנו לחצנו עליו. הוא ישב מולי הרבה זמן ואני ניצלתי את המצב" (עמוד 58).

גם במקרה זה לא הוכח כי הנתבעים הם שהשמיצו את התובעים, למעט מסירת פרטים בדבר עיקולים שבוצעו ואשר הטלתם אינה שנויה במחלוקת. על אף העובדה שהעד מסר כי הדברים ששמע סייעו לו במשא ומתן מול חברת צח אורני, לא הוכח כי בוצעה עוולה במקרה זה, וכי יש לייחס את מלוא הפחתת המחיר בעיסקה לאמירותיהם של מי מן הנתבעים.

פניה לרשות הנמלים

23. התובעים טענו כי בחודש נובמבר 2003, שלחו הנתבעים מכתבים משמיצים לרשות הנמלים כדי לסכל את האפשרות שחברת צח אורני תזכה במכרז (סעיף 4 יג לתביעה השניה).

על הפניה הזו העיד פנחס אפשטיין, שעבד ברשות הנמלים במועד הרלוונטי, והוא סיפר כי חברת צח אורני זכתה בדירוג הראשון לעניין הטכני, אך ככל הנראה היה פער מחירים שגרם לכך שהפסידה במכרז. העד לא אישר באופן כלשהו את קבלת המכתבים המשמיצים או את השפעתם על תוצאות המכרז (עמודים 69-71).

לאור האמור, ברי שגם בהקשר זה לא עמדו התובעים בנטל להוכיח כי בוצעה כלפיהם עוולה כלשהי באשר להפסד במכרז רשות הנמלים.

תלונות שהוגשו למשטרת ישראל

24. התובעים טענו כי הנתבעים פעלו ללא לאות ובמסגרת "המלחמה הכוללת" כנגדם הם הגישו תלונות שווא רבות למשטרת ישראל על כך שהתובעים גנבו מהם ציוד. בסיכומיהם טענו התובעים כי הגשת התלונות ופרסומן מהוות עוולות של לשון הרע וכן עוולות מסחריות (סעיף 3.4 לתביעה הראשונה).

הגשת התלונות למשטרת ישראל אינה מוכחשת על ידי הנתבעים, אלא שלטענתם חלה על כך ההגנה שבסעיף 15 (8) לחוק, וכי הם דיווחו על חשדות אמיתיים לגוף שאמור לחקור אותם.

ככלל, הגשת תלונה במשטרה עונה על תנאיו של סעיף 1 לחוק ומהווה "לשון הרע" וכך גם פרסום הגשת התלונה.

"דומה, כי לא יכול להתעורר ספק כי פירסום על אודות חקירה משטרתית המתנהלת נגד פלוגי פוגע בשמו הטוב. אף כי מבחינה משפטית עומדת לו חזקת החפות כל עוד לא הוכחה אשמתו במסגרת הליך שיפוט, יש בפירסום כזה כדי לבקוע בקיעים בחזקה האמורה בענינו של קורא סביר. בקיעים אלה אינם מביאים, אמנם, לקריסתה של חזקת החפות, אולם די בכך כי קיומם יעיב ויאפיל בעיני הקורא על טוהר מידותיו של אותו פרט כדי שהפרסום יהווה לשון הרע. זאת ועוד, משנקבע כי מסירת תלונה במשטרה על חשד שפלוגי מעורב בביצוע מעשים פליליים באה, מבחינה עניינית, בגדרו של סעיף 1 לחוק (ובעניין זה ראה ע"א 310/74 שיטתית נ' מזרחי [2] ; ע"א 788/79 ריימר נ' עזבון המנוח ברקו (דב) רייבר [3]), קל וחומר פירסום החוזר על אותה תלונה והסוקר את התפתחות החקירה המשטרתית."

עם זאת, ה"פרסום" הנעשה עם הגשת תלונה למשטרה חוסה תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15 (8) לחוק, בהיותו הגשת תלונה או בקשה כי הרשות המוסמכת – המשטרה – תחקור בעניין, כשהתנאי לתחולת ההגנה הוא שהתלונה הוגשה "בתום לב". נקבע כי כוונה לפגוע בנשוא התלונה אינה שוללת כשלעצמה את תום הלב הנדרש, כל עוד המתלונן האמין באמיתות הפרסום. כלומר, ההגנה תישלל בנסיבות בהן מתלונן בדה את התלונה בידעו כי אין לה כל בסיס. (ראה לעניין זה א. שנהר, דיני לשון הרע, בעמ' 302-303 וכן ע"א 310/74 שיטתית נ' מזרחי, פ"ד ל (1) 379; ע"א 788/79 ריימר נ' עזבון רייבר, פ"ד לו (2) 141).

25. כמפורט לעיל, בכל הקשור לבעלות בפריטי הציוד השונים, נוהלו בין הצדדים הליכים משפטיים - וללא קשר לתוצאות ההליכים ולהשתתף הקיים בהליך זה לגביהם - הרי שברור כי ניטשה ביניהם מחלוקת ממשית בשאלת הבעלות, ולא הוכח כי הנתבעים פנו למשטרה מתוך זדון או בידעה ברורה כי מדובר בתלונות כוזבות, ולמרות התנהגותם הבוטה של הנתבעים אין לשלול כי האמינו באמיתות תלונתם, ולפיכך, לא עלה בידי התובעים להוכיח כי הגשת התלונות מהווה לשון הרע, וה"פרסום" שנעשה חוסה תחת הגנת סעיף 15 (8) לחוק.

פעולות שבוצעו כלפי עובדי חברת צח אורני

-

26. התובעים טענו (במסגרת התביעה הראשונה) כי לאור תלונות השווא שהגישו הנתבעים למשטרה, זומנו עובדיהם לחקירות, הוטרדו על ידי הנתבעים אשר אמרו להם שהם שותפים לעבירות שבוצעו ברכוש גנוב, איימו עליהם והפחידו אותם, ואף שלחו אליהם מכתבים הכוללים דברי לשון הרע.

באשר לנזקים שנגרמו לעובדי התובעים, אם וככל שנגרמו, הרי שלא נטען או הוכח כי לתובעים קיימת עילת תביעה כלשהי כנגד הנתבעים בשל מעשים שכוונו כלפי אחרים, ויש לבחון רק האם נאמרו דברי לשון הרע כלפי התובעים בפרסום שהיה מכוון לעובדי חברת צח אורני.

27. **יוסף פרנקל**, מעובדי חברת צח אורני, הצהיר כי קיבל מספר מכתבים מהחברה לשקילה, ביניהם מכתב מיום 16.3.00, מאת בא כוחה של החברה לשקילה, אשר העתקו צורף לתצהירו, והוא כולל סדרת התראות בגין מעשים היכולים להחשב כעבירות על החוק, ונאמר בו כי הוא ו"מעבידתו" פועלים באופן בלתי חוקי, כי מדובר ב"קבלת נכסים שהושגו בפשע", וכי הוא אחראי אישית למגוון עבירות ועוולות (ת/8).

בחקירתו הנגדית של פרנקל התמקדו הנתבעים בשאלות הקשורות בצידוד עימו עבד, והוא כלל לא נשאל על תוכן תצהירו או על המכתב שקיבל, באופן שהאמור בתצהירו לא נסתר (עמודים 12-13).

סמי סרנגה, מעובדי חברת צח אורני, הצהיר (ת/9) כי אף הוא קיבל מספר מכתבים מהחברה לשקילה, ביניהם מכתב מיום 19.6.00, מאת בא כוחה של החברה לשקילה (שהעתקו צורף לתצהירו), והכולל אמירות מרתיעות וקשות עבור אדם מן היישוב, ובדומה למכתב שקיבל פרנקל, אף אמירות המציגות את מעסיקיו כפורעי חוק:

"פעולותיך גורמות לנזק רב למרשתי. בין היתר בגלל שהנכסים אותם אתה מנסה למכור, והלקוחות אליהם אתה פונה, במסגרת תפקידיך כאיש מכירות, הינם בחלקם נכסים גזולים של מרשתי ואילו הלקוחות הם לקוחות שעליהם חל צו מניעה ופסק דין האוסרים על מאזני גשר בע"מ ומר אורני לבוא במגע עימם" (סעיף 2 למכתב).

גם בחקירתו הנגדית של סרנגה הוא לא נשאל דבר על המכתב שקיבל.

בנסיבות אלה, ברור כי המכתבים שהופצו לעובדי חברת צח אורני הכילו דברי לשון הרע העלולים לפגוע בשמם הטוב של התובעים ובעיסוקם, ברור כי בוצע "פרסום" כהגדרתו בחוק, ולאור הקביעות כאמור בדבר הבעלות בצידוד ומשלא הוצגו כל ראיות אחרות התומכות בטענות האמורות במכתב, הרי שלא תעמוד לנתבעים הגנת "אמת דיברתי" בקשר עם פרסום הדברים.

ממילא, כל שטענו הנתבעים בסיכומיהם לעניין עובדי התובעים הוא כי **"מר יוסי פרנקל וסמי סרנגה שבתצהירים לא התביישו לספר בדבר החרדות הקשות שתקפו אותם...דומה כי...התגברו עליהן על נקלה...לא טרחו להציג כל סימוכין בדבר טיפול רפואי או נפשי שקיבלו נוכח המורא הגדול.."** (סעיף 42 לסיכומי הנתבעים).

ומכאן, שהנתבעים כלל לא ניסו לטעון להגנה כלשהי בעניין זה וחלף זאת בחרו להביע זלזול ברגשות הזולת, ולהעצים עוד יותר את אדישותם לפרסום אותם דברי לשון הרע.

פניות לבנקים וללקוחות בקשר עם הטלת עיקולים

28. התובעים טענו כי הנתבעים פנו לבנקים אצלם נוהלו חשבונות התובעים, ושלחו אליהם מכתבים ומסמכים משמיצים, על מנת לפגוע בעסקיהם ובאשראי שניתן להם על ידי הבנקים; ביום 22.10.02 פנו הנתבעים במכתב לגב' רחל הסטן (מי שהיתה מנהלת סניף בנק הפועלים באותו מועד), אליו צירפו כתבי בי דין - העתק כתב תביעה ובקשת עיקול (סעיף 3.20 ונספח יא' לתביעה הראשונה).

פניה דומה נעשתה לטענת התובעים גם לבנק דיסקונט, במכתב מיום 18.8.03 אליו צורפו העתק מבקשת העיקול

והחלטת בית המשפט (נספח י"ג לתביעה השניה). במשא זה העיד משה טוויל, מנהל סניף הבנק באותו מועד, אולם עדותו לא הוסיפה דבר על האמור במכתב (עמודים 62-63).

מעיון במכתבים עולה כי מדובר בבירור לגבי תפיסת נכסים במסגרת עיקול. הדברים נוסחו באופן ענייני, כאשר מטרת המכתב היא מימוש הליכי משפט, ולא מצאתי כי יש בהם דברי לשון הרע.

התובעים טענו כי ניתן לראות בכתבי בי הדין אשר צורפו למכתבי הפניה לבנקים - כמכילים לשון הרע כנגדם, אלא שהעדים לא ידעו או לא זכרו האם הם אכן צורפו.

למרות שהשאלה לא הובררה מבחינה עובדתית, נקבע בפסיקה כי פרסום כתבי בי דין מוגן מכח החסינות שנקבעה בסעיף 13(5) לחוק, ולכן אף אם הם צורפו - תעמוד לנתבעים ההגנה האמורה.

[ראה לעניין זה ת"א (מחוזי מרכז) 20528-01-12 הרפז נ' מרחב (מ.נ.פ) בע"מ, פורסם במאגרים 2012; ע"א 364/73 זיידמן נ' מדינת ישראל, פ"ד כח (2) 620].

בשולי הדברים אוסיף, כי התובעים ניסו לטעון בענין זה גם להפרת חובה חקוקה, בשעה שהנתבעים חרגו מהוראות תקנות סדר הדין האזרחי העוסקות בהמצאת כתבי בי דין בקשר עם בקשות לסעד זמני. אלא שטענה זו לא פורטה כנדרש, היא אינה בהירה ולא מצאתי בה ממש - ולפיכך היא דחית.

29. התובעים טענו כי הנתבעים ביצעו פניות ללקוחות חברת צח אורני ופרסמו את דבר הטלת העיקולים על מנת לפגוע בעסקי התובעים.

לענין הפניות הנטענות לדני בן שושן ולזמיר חיים (בתביעה השניה), הרי שהדברים נתמכו בתצהיר התובע בלבד, ולפיכך לא הוכחו ברמה הנדרשת בכל הקשור לתוכנם, ואין בפני ראיות של ממש על מנת לקבוע כי בוצעה עוולת לשון הרע במקרים אלה.

משדחו טענות התובעים לענין זה, אין מקום לדון בטענת ההגנה של "ענין אישי כשר" שהעלו הנתבעים בסיכומיהם.

העוולות שהוכחו. הנפגעים והמעוולים

30. כמפורט בהרחבה לעיל, הובאו בפני ראיות רבות מאוד, 33 עדויות ואינספור מסמכים ולאחר בחינת מלוא חומר הראיות ניתן לקבוע כי התובעים הוכיחו שהנתבעים אכן הוציאו דיבתם וחטאו כלפיהם בלשון הרע בדרכים מגוונות.

התובעים הוכיחו כי בוצעו כלפיהם עוולות לשון הרע באמצעות פניות בכתב ללקוחות חברת צח אורני, בקשר עם ציוד שנטען כי נגנב מן החברה לשקילה, ובקשר עם אי תקינות מוצרי חברת צח אורני, אי עמידתם בתקנים וגרימת נזק ללקוחות כתוצאה מכך;

בביצוע פניות בעל פה ללקוחות חברת צח אורני וללקוחות פוטנציאליים במטרה לסכל התקשרויות שבוצעו או שנוהל משא ומתן לקראתן; ואף שלחו מכתבי השמצה אשר מוענו לעובדיהם של התובעים.

יצוין, כי נטל ההוכחה המוטל על תובעים בתביעה מעין זו אינו פשוט, אולם הם הציגו ראיות בהיקף נרחב והצליחו להוכיח מקרים רבים מאוד של פרסום לשון הרע כנגדם כמפורט לעיל בהרחבה.

הוכח, והדבר ניכר על פניהם של הפרסומים ומן הנסיבות בהם פורסמו, כי פרסום דברי לשון הרע נעשה מתוך כוונה ברורה לפגוע בשמם ובעסקיהם של התובעים, והכל נעשה תוך שימוש בביטויים משתלחים, חסרי כל רסן, ולעיתים אף בניסיון לעשיית דין עצמי, ב"דרישות" להשבת ציוד, עצירת הובלת ציוד של חברת צח אורני כפי שהעיד אמנון מושייב, ואף לקיחתו הלכה למעשה מלקוחות התובעים כפי שהעיד אלי אלימלך.

31. בנוסף לטענות כי בוצעו עוולות לשון הרע כלפיהם, הוסיפו התובעים וטענו גם להפרת חובה חקוקה לביצוען של עוולות מסחריות שונות ולרשלנות. אולם, טענות אלה נטענו בעלמא, ללא כל פירוט ומבלי להצביע כיצד מתמלאים יסודות העוולות בכל מקרה ומקרה.

לטעמי אין די בהעלאת הטענות כפי שהועלו, הן לא הוכחו, ולא מצאתי כי יש מקום להידרש אליהן בנסיבות אלה.

הנפגעים

32. לאחר שקבעתי כי בוצעו עוולות לשון הרע יש לבחון מיהם הנפגעים מביצוען של העוולות, ומהם הסעדים להם הם זכאים.

מבחינת חומר הראיות הרב שהוצג, אין כל ספק שדברי לשון הרע כונו הן כלפי אורני באופן אישי והן כלפי חברת צח אורני. ניתן אף לומר כי אורני מזוהה עם החברה בצורה מוחלטת בהיותה נושאת את שמו, והוא הרוח החיה בה. ואכן, הפרסומים הכילו ביטויים המכוונים כלפי אורני אישית וכלפי חברת צח אורני, כאשר אורני הוצג כאדם בלתי אמין וכ"גנב" וכאשר חברת צח אורני "סוחרת ברכוש גנוב" מעניקה "שירות נפלא" במחיר מגוחך, משוקת מוצרים שאינם חוקיים למסחר, גורמת נזקים ללקוחות ועוד ביטויים משמיצים למכביר. בכל הפרסומים שנבחנו האמירות היו שלובות זו בזו, עד כי לעיתים לא ניתן היה להבחין בין אורני לבין חברת צח אורני, ביטויים כגון "מעקלים אותו", "סוחרים ברכוש גנוב וכיוצ"ב אינם מאפשרים להבחין עוד האם כוונת הכותב לאורני או לחברת צח אורני וניתן להתרשם כי הנתבעים אכן התייחסו אל התובעים כמכלול וכגוף אחד.

הזהות בין אורני לבין החברה ניכרת גם מתצהירו של אורני, כאשר גם הוא אינו מבחין בין הפגיעה בו אישית לבין הפגיעה בחברה: "תלונה זו, נועדה לפגוע ב**נו** התובעים ובשמנו הטוב, ולגרוע ל**נו** לחיסרון כ**יס**...הגרם ל**נו** הפסד כספי...לפיה ג**נבנו** ציוד... במחיר שהוצע על י**דינו** טמון היה רווח מסחרי סביר...השמצות ופגיעות בי ובתובעת 2...."(עמודים 13-16 לתצהיר; ההדגשות שלי ג.צ.).

עניין זה של זהות בין בעל החברה לחברה נבחן בספרו של א. שנהר, המציין קיומן של שתי גישות אפשריות, האחת בוחנת את "מהות החברה" – ולפיה כאשר מדובר בפרסום לשון הרע כנגד חברה קטנה, קיים זהות של העסק עם בעליו או עם האנשים הפועלים בו. הגישה האחרת גורסת, כי המבחן הוא מבחן - "מהות הפרסום", ולפיו הנפגע הוא "מי שלשון הרע מכוונת כנגדו".

(ראה בספרו "דיני לשון הרע" עמודים 123 ו-127 לרבות הערות השוליים, וכן בת"א ת"א (ת"א) 27479/06 פילי שמואל נ. ב. יד. א. ביזנס דאטה ישראל בע"מ, פורסם במאגרים (2007).

במקרה שבפני וכמתואר לעיל, ברור כי מתמלאים תנאי שני המבחנים וכי מבחן מהות החברה, כמו גם מבחן מהות הפרסום מביאים לתוצאה החד משמעית לפיה הפרסומים מכוונים היו לאורני ולחברה גם יחד, וכל סעד ופיצוי יוענק לשניהם כאחד.

המעולים

33. לאחר בחינת כל חומר הראיות נמצא כי התובעים לא הוכיחו כי מי מהנתבעים 2,3,4,5,6 ו-8 באופן אישי ביצע כלפיהם עוולה כלשהי.

בכל הקשור **לחברה לשקילה**, הוכח כי החברה ביצעה פרסומי לשון הרע רבים כמפורט לעיל בהרחבה, ובין היתר בהוצאת מכתבים ללקוחות צח אורני על ידי בעלי תפקידים בה, ובמקרים אחדים על ידי באי כוחה, באמירות רבות שבוצעו על ידי בעלי התפקידים בה, כשמטרתם הברורה היתה לחבל בעסקיו של אורני ושל חברת צח אורני ולפגוע בהם ובשמו של ממש, ואין ספק כי אחריותה לפרסום דברי לשון הרע כנגד התובעים, היא חד משמעית.

בכל הקשור למעורבותו של **מיקי גרוס**, הוכח בצורה חד משמעית כי הוא היה דמות מרכזית ודומיננטית והיה מעורב באופן אישי בהפצת דברי לשון הרע על התובעים.

שמו של מיקי גרוס הוזכר על ידי עדים רבים כמפיץ הדברים וכמבצע הפרסום, כפי שהעידו שי יצחק, דני אונגר, שלמה דביר ואברהם כראדי (ראה סעיף 15 לעיל) ועוד. על פעולותיו באופן אישי להפצת דברי לשון הרע על התובעים מעידה אף הקלטת שתיעד החוקר הפרטי לבקוביץ.

34. התובעים טענו בסיכומיהם באופן כללי כי יש לחייב את הנתבעים 1-3 "באחריות אישית אף בגין פעולותיהם בשם תאגידים" (סעיף 36 לסיכומי התובעים). אם באמירה זו כיוונו התובעים להרמת מסך ההתאגדות, הרי שטענתם זו לא פורטה כדבעי, לא הוכח כי מולאו התנאים הנדרשים לכך ואף לא נטען ולא הוכח האם ומדוע יש הצדקה להרים מסך בין פעולות החברה לשקילה לבין פעולותיו של מיקי גרוס.

כזכור, מיקי גרוס היה שותפו של אורני בעבר ודרכיהם נפרדו על רקע סכסוך מסחרי ואישי שהוביל ל"מלחמה כוללת" בה

כל האמצעים כשרים, וכפי שהצהיר אורני (ולא נחקר): "חפצו הנתבעים 1,2 לממש איומם עלי במלחמה כוללת אם לא אפסיק לעבוד במקצועי בענף ואם לא אמכור להם את חלקי במניות נתבעת 7..." (סעיף 3.4 לתצהירו).

נוכח זאת, ומשהוכח ע"י התובעים והעדים כי מיקי גרוס באופן אישי ביצע עוולות לשון הרע, הרי שאחריותו קמה מכח דיני הנזיקין.

נושא זה סוכם על ידי בית המשפט בת"א 1948/04 (מחוזי ת"א) גון נ' פשוט יבוא ושיווק בע"מ, פורסם במאגרים (2009):

...הלכה פסוקה היא "שהתאגיד כאישיות משפטית נפרדת נושא באחריות לעוולות בנזיקין. כמו גם לאחריות בפלילים. עם זאת גזירת אחריותו הנזיקית של התאגיד מפעולותיו של אורגן או של נושא משרה בתאגיד אינה מונעת הטלת אחריות נזיקית על אותו אורגן או נושא משרה עצמו, כמו שאין היא מונעת את חבותו בגין עילות אחרות, פליליות או חוזיות" (ר' ע"א 8133/03 יצחק נ' לוטם שיווק בע"מ, פ"ד נט (3) 66; וכן סע' 54 (א) לחוק החברות, תשנ"ט-1999, המורה כי "אין בייחוס פעולה או כוונה של אורגן, לחברה, כדי לגרוע מהאחריות האישית שיחיד האורגן היו נושאים בה אילולא אותו ייחוס").

אם כן, מקום בו נמצא כי אורגן של חברה ביצע עוולה, אין מניעה כי הוא יחוב בנזיקין, ואין הדבר בבחינת "הרמת מסך" (ע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקיריטי בע"מ, פ"ד מח (5) 661).

עם זאת, חבותם של אורגנים ובעלי תפקיד בתאגיד נגזרת מן השאלה האם קיימו באופן אישי את יסודות העילה המקימה חבות (ע"א 2273/02 חברת פסל בע"מ נ' חברת העובדים השיתופית הכללית בא"י, פ"ד נח (2) 36).

לפיכך, על מנת להטיל אחריות על הנתבעת 3 היה על התובעות להוכיח כי היא ביצעה את העוולות הנטענות באופן אישי וכן את יסודות העוולות שביצעה לכאורה. (ההדגשות שלי - ג.צ).

כמוסבר לעיל, ומשהוכח כי כל יסודות עוולת לשון הרע בוצעו על ידי מיקי גרוס באופן אישי, ניתן לחייבו באחריות אישית יחד ולחוד עם החברה לשקילה.

[וראה עוד לעניין זה: בת"א (ת"א) 32588/08 גור נ' ברונו אינטרנשיונל בע"מ, פורסם במאגרים (2010)].

35. בכל הקשור לנתבעים 2-3, לא הוכח כי ניתן לחייבם באופן אישי באחריות נזיקית למעשיהם כמפורט לעיל;

באשר לנתבע 2, שמו אמנם הופיע על מכתבים של החברה לשקילה, אולם לא הוכח כי פעולותיו היו בגדר חריגה מההרשאה כאורגן של התאגיד, או כי ניצל את מסך ההתאגדות לרעה, ואף לא הוכח כי התמלאו לגביו כל יסודות העוולה באופן אישי, משום שלא הוכח כי מכתבים אשר שמו התנוסס עליהם בתפקידו כחשב החברה אכן נחתמו על ידו או פורסמו על ידו. בסופו של יום (ראה למשל סעיף 6 ד. לעיל),

כך אף לא הוכח כי נתבע 2 השמיץ את התובעים באופן אחר שאינו קשור למכתבים אלה, ועל מנת לחייבו באופן אישי אין די בקביעת מעמדו בחברה ובקביעת האחריות של החברה עצמה.

[נראה למשל לעניין זה: ת"א (ת"א) 185116/02 גאדל מכשירי כתיבה 1995 בע"מ נ' חאן מכשירי כתיבה בע"מ, פורסם במאגרים (2007); ע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקיריטי בע"מ, פ"ד מח (5) 661; ע"א 2273/02 חברת פסל בע"מ נ' חברת העוברים, דינים עליון 474; ע"א 8133/03 עודד יצחק נ' לוטם שיוק בע"מ, פ"ד נט (3) 66].

36. באשר לנתבע 3, לא בחר אפילו מהי עילת התביעה המיוחסת לו ולא הובאו ראיות לגבי התנהלותו בפרשה.

באשר לנתבעים 4-6 הרי שלגביהם התובעים לא טענו, אפילו לא את הטענה הכללית בדבר אחריותם האישית למעשים. לגבי נתבעים אלו הרי שלמעט עדויות בדבר שיחה כזו או אחרת בה היו נוכחים, לא הובאו עדויות של ממש בדבר ביצוע עוולות על ידם, ולא הוכח מה היה חלקם ואלו אמירות משמיות או פוגעניות נאמרו על ידם.

באשר לנתבעת 8, בתביעה השניה נטען כנגדה כי החל משנת 2001 פעלו הנתבעים ל"הברחת" פעילות החברה לשקילה לידי נתבעת זו, אך הטענה לא הוזכרה כלל בסיכומי התובעים, ולא הובהר האם וכיצד יש לייחס לנתבעת זו את ביצוען של עוולות שבוצעו על ידי החברה לשקילה, ולפיכך ייראו התובעים כמי שזנחו טענה זו.

המסקנה מכל האמור לעיל היא, שהוכח כי המעוולים כלפי התובעים הינם מיקי גרוס והחברה לשקילה ביחד ולחוד.

הנזקים והפיצוי

37. בתביעה הראשונה עתרו התובעים לפיצוי בסך של 1,000,000 ש"ח בגין מעשיהם של הנתבעים, ובתביעה השניה לפיצוי נוסף בסך של 600,000 ש"ח, אולם לא פירטו כיצד חושבו סכומים אלה.

בסיכומיהם ביקשו התובעים סעד של פיצוי ללא הוכחת נזק על פי סעיף 7א לחוק, כאשר לטענתם הוכח כי הפרסום נעשה בכוונה לפגוע ולכן יש לפסוק את הפיצוי המירבי בסך 100,000 ש"ח בגין כל עוולה, על פי סעיף 7א(ג) לחוק.

התובעים זנחו את תביעתם לפרסום מודעת התנצלות כפי הנטען בכתב התביעה - יתכן בשל חלוף הזמן מאז בוצעו המעשים - ולפיכך אין מקום להידרש לכך עוד.

38. מבחינת מלוא חומר הראיות עולה כי התובעים בהחלט הוכיחו שנגרמו להם נזקים כתוצאה ממעשיהם של מיקי גרוס ושל החברה לשקילה, אך לא הצליחו להוכיח קיומו של נזק מיוחד וספציפי כתוצאה מכך;

לחזקת: לא הוכחה הטענה כי יעל בנג'י ביטלה התקשרות עם התובעים לאור הדברים שנאמרו לה; לא הוכח כי ההנחה

הנטענת בסך 2,500 ש"ח שניתנה לאמנון גליק היא כתוצאה מהדברים שנמסרו לו, והוא העיד כי הנחות נתבקשו מכל משתתפי הפרויקט; במקרה של הלקוח דני אונגר הוכח הפסד ההתקשרות, אך לא הוכח מה היה גובה הנזק; יוסי זוהר הודה כי ניצל את ההכפשות שבוצעו על מנת להפעיל לחץ על התובעים ליתן הנחות, אך לא הוברר מהו סכום הנזק גם במקרה זה; צבי חודרלנד העיד כי ביקש לשכור מאזנים ולא לקנותם מחשש כי יתפס כמחזיק ציוד גנוב, אך גם כאן לא הוברר מהו הרחוח שנמנע מן התובעים בשל כך; בנוסבות אלה, לא מצאתי בחומר הראיות כי התובעים הצליחו להוכיח מהו סכום הנזקים שנגרם להם כתוצאה ממעשי הנתבעים.

אורני הצהיר והעיד, כי כתוצאה מן הפרסומים שביצעה החברה לשקילה הוא נאלץ ליתן הנחות ללקוחות, לשלוח מכתבי הסבר, ולהיפגש שוב עם הלקוחות המודאגים על מנת להפיג את חששם מפני ביצוע עסקאות עימו (עמוד 20). עדותו מתיישבת עם כלל הראיות שהוצגו בתיק, למשל נספח 2' לתביעה הראשונה - מכתב, שבו פירט אורני בין היתר, כי בין הצדדים קיים סכסוך משפטי וסיפק הסברים לגבי אישורים ותקנים בקשר עם מוצרי חברת צח אורני - כאשר מתוכנן עולה כי הוא בא כתגובה לדברים שהוצגו ללקוח על ידי החברה לשקילה.

על אף העובדה שלא הוכח שיעורו של הנזק, הוכח כי הנזק נגרם.

ברור כי בפרסום דברי לשון הרע מן הסוג שהופץ על ידי החברה לשקילה וע"י מיקי גרוס, בהיקף כה נרחב, וכאשר קהל היעד לאותם פרסומים הינו לקוחות קיימים או פוטנציאליים של התובעים הרי שנגרם להם נזק של ממש.

39. לענין הנזק טענו הנתבעים בסיכומיהם, כי התובעים לא יזכו לפיצוי משום שלא הוכיחו את הנזקים הנטענים, ואף לא תבעו פיצוי ללא הוכחת נזק במסגרת סיכומיהם (סעיף 20 לסיכומי הנתבעים).

באשר לטענה כי לא נתבע פיצוי ללא הוכחת נזק, הרי שטענו הנתבעים והטענה בהחלט פורטה בסיכומי התובעים ולא מנחה (עמודים 17-18 לסיכומי התובעים).

ואף לעניין הוכחת הנזקים לא דקו הנתבעים פורתא – הנתבעים הביאו בסיכומיהם (סעיף 16) מובאה חלקית בלבד מתוך א. שנהר, דיני לשון הרע, על פיה:

"נראה כי המושג פיצויים מניח קיומו של נזק ממשי ובהעדר נזק כזה אין לדבר על פיצויים. לפיכך מי שתובע בגין פרסום שלא גרם כל נזק, יוכל לזכות בצו מניעה או בצו לפי סעיף 9 לחוק איסור לשון הרע, אך לפיצויים לא יהיה זכאי."

עם זאת עיון בהמשך שורה זו בטקסט מלמד אחרת:

"מכאן אין ללמוד, כי זכיה בפיצויים תהיה מותנית בהוכחת נזק. העובדה שהפרסום המשמיץ גרם נזק מהווה אמנם תנאי לקבלת פיצויים, אולם תובע יהיה זכאי לפיצויים בגין הפגיעה בשמו הטוב גם אם לא הביא כל ראייה להוכחת נזקו, שכן הוא יכול להסתמך על החזקה הקובעת כי פרסום העלול לפגוע בשמו הטוב של

אדם גורם נזק כלשהו.

לפיכך, אני דוחה את טענות הנתבעים לפיהן אין כלל לדון בטענות התובעים לעניין הפיצוי המגיע להם בגין הנזקים שגרמו הנתבעים.

40. אני רואה להתייחס בקצרה גם לטענות נוספות שהעלו הנתבעים בסיכומיהם, כי התובעים לא הוכיחו שהיה להם שם טוב טרם הפצת דברי לשון הרע על ידם וכיצד נפגע שם זה. גם בכך טענו הנתבעים, באשר החזקה לשם טוב קיימת לגבי כל אדם, ונתבע המבקש לטעון אחרת עליו להוכיח זאת. הנטל לעניין זה מוטל על כתפי הטוען, ועליו להוכיח כי יצא לתובע שם רע טרם הפרסום [ראה למשל לעניין זה ע"א 1351/06 (עליון) ח'ורי נ' חברת ארמון ההגמון (קסר אלמוטראן) בע"מ, פורסם במאגרים (2007)].

לא ניתן לקבל אף את הטענה כאילו צמח לתובעים "רווח" מן ההשמצות שבוצעו, תוך הסתמכות על דבריו של העד אשר ליסטר (שהעדיף להתקשר עם התובעים שלא השמיצו את הנתבעים - באשר בעיניו מי שטורח להשמיץ עושה זאת מאחר ואין לו מוטיב משלו להתגאות בו), משום שהסתכלות כזו מהווה את החריג ולא את הכלל, ואין לי ספק כי בעיני האדם הסביר, מי שמעידים עליו כי הוא גנב, סוחר ברכוש גנוב, שכל מוצריו בלתי תקינים ואינם חוקיים לשיווק, או כי מוצריו גרמו נזק ללקוחות שרכשו אותם, אינו אדם שראוי או כדאי להתקשר עמו.

מכל האמור עולה כי לא הוכח שקיימת מניעה לפסוק לתובעים פיצוי ללא הוכחת נזק מכח סעיף 7א. לחוק.

לצד זאת אני רואה לציין, כי לא נעלמה מעיני מחלוקת הפוסקים בסוגיית הפיצוי של תאגיד מכח סעיף 7א. לחוק, על אף שאיש מהצדדים לא טרח לטעון בנושא זה.

לטעמי, הרעיון הגלום בפיצוי אדם ללא הוכחת נזק מכח סעיף 7א לחוק, יהיה נכון וצודק גם ככל שמדובר בפגיעה בשמו הטוב או במוניטין העסקי של תאגיד, ואין לחייב חברה להוכיח נזקים על מנת לזכות בפיצוי.

(וראה לעניין זה ת"א (מחוזי י-ם) 920/95 כדורי פיתוח עירוני בע"מ נ' ארנון, פורסם במאגרים (1999); ת"א 2556/04 (מחוזי ת"א) Burbank Animation Studios Pty LTD נ' קלסיקלטה בע"מ, פורסם במאגרים (2010); ות"א (ת"א) 62744/04 פרופ' בוקר נ' העולם הזה, פורסם במאגרים (2006)).

41. ובאשר לגובה הפיצוי ותכליתו, הנחה בית המשפט העליון כי הפיצוי אינו צריך להיות סמלי אלא פיצוי ההולם את נסיבותיו של כל מקרה ומקרה [ראה למשל ע"א 492/89 סלונים נ' "דבר" בע"מ ואח', פ"ד מו (3) 827].

כך נפסק גם בעניין רע"א 1700/10 דוביצקי נ' שפירא, פורסם במאגרים (2010):

"במקרים בהם שילוב של מיעוט תביעות ופסיקת פיצוי מינימלי עשוי להביא למצב בו מזיקים אינם נדרשים

ליתן את הדין על מלוא החזק לו הם אחראים, יש לשקול פיצוי משמעותי יותר - אשר יחייב מזיקים פוטנציאליים להציב את "הנתונים הנכונים", בבואם לשקול את ההצדקה הכלכלית להשקעה באמצעים המתחייבים מתוך חובת הזהירות."

הלכה היא כי אחת ממטרותיו של הפיצוי בגין עוולת לשון הרע היא עונשית והרתעתית, ובמסגרת השיקולים בדבר היקף הפיצוי ישקול בית המשפט בין היתר, את השלכותיו של הפרסום, חומרתם של הדברים שפורסמו, תפוצתם, כוונת המפרסם מניעיו ותום ליבו.

במסגרת השיקולים בדבר הפיצוי הנאות יש משמעות גם לטענת "אמת דיברתי" שהעלו הנתבעים, טענה שאף חזרו עליה בסיכומיהם באופן גורף, כאשר גרסו "שכל הפרסומים היו אמת והיה בפרסום משום עניין ציבורי..." (סעיף 32 לסיכומי הנתבעים). זאת, לאחר שלפחות בכל הקשור לפרסומים הקשורים בגניבה לא היתה כבר מחלוקת לאור קיומו של השתק פלוגתא אשר כלל לא הוזכר בסיכומי הנתבעים, על אף שהקדישו דיון נרחב לסוגיה זו. העלאת טענת "אמת דיברתי" בכתבי בי הדין מטעם הנתבעים, על אף ידיעתם כי הדברים אינם נכונים, אינה ראויה והיא שיקול להחמרה בפסיקת הפיצוי מאחר שיש בטענה זו כדי להוסיף על העוול שכבר נעשה לתובעים [ראה לעניין זה א. שנהר, דיני לשון הרע, בעמודים 400-401; וכן ע"א 492/89 סלונים נ' "דבר" בע"מ זאח', פ"ד מו (3) 827].

42. בסיכומו של דבר, הוכח כי הנתבעים (החברה לשקילה ומיקי גרוס) ביצעו **לא פחות מ-17 עוולות לשון הרע** כלפי התובעים, כאשר הוכח שהדברים נעשו בכוונה לפגוע ותוך חריגה קיצונית מתחרות עסקית לגיטימית. החברה לשקילה לא בחלה באמצעים ופעלה פעם אחר פעם להפיץ דברי לשון הרע בכתב ובעל פה כנגד התובעים, בניסוחים משתלחים ומבזים, בהיקף נרחב ולקהל יעד ממוקד אשר מהווה מטרה ישירה לפגיעה בשמם ועסקיהם של התובעים, וכאשר הוסיפו והחמירו מעשיהם גם במסגרת סיכומיהם כאן.

בנסיבות אלה, מכל הנימוקים המפורטים לעיל, משיקולי תכלית החוק ובהתחשב בסיכומים שקבע המחוקק כמו גם בפסיקת בתי המשפט השונים בגין עוולות מסוג זה, אני קובעת כי החברה לשקילה ומיקי גרוס ביחד ולחוד, ישלמו לתובעים סך של 580,000 ₪ כפיצוי בגין כל עוולות לשון הרע שהוכחו כאמור.

הנתבעים לא טענו לעילות המצדיקות את הפחתת סכום הפיצויים, ולפיכך אינני נדרשת לקיומן של עילות מעין אלה.

סוף דבר

43. לאור כל האמור לעיל אני מחייבת את הנתבעים 1 ו-7 יחד ולחוד, לשלם לתובעים סך של 580,000 ₪.

הסכום ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

כמו כן ישאו הנתבעים 1 ו-7 בהוצאות התובעים בגין ניהול ההליך (כולל שכר עדים, אגרות והוצאות אחרות) ובנוסף שכ"ט עו"ד בסך 70,000 ₪.

התביעה כנגד הנתבעים האחרים – נדחית.

הנתבעים האחרים, מלבד נתבעת 6 לא התיצבו לאף אחד מהדיונים שהתקיימו, לא הגישו תצהירים ולא נחקרו, ולפיכך אינני מחייבת את התובעים בהוצאותיהם.

באשר לנתבעת 6 – התובעים ישאו בהוצאות שנגרמו לה בסך של 10,000 ₪, ואלו ישולמו בתוך 30 יום מהיום.

לאחר מכן יתווספו לסכום הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד לתשלום בפועל.

ניתן היום, ג' אב תשע"ב, 22 יולי 2012, בהעדר הצדדים.